

Belsignelse, som bygger Huus.

Betratget

i

en Brude-Tale

for

Michael Blydt Wallen

og

Ingebor Brun

ved

Johan Nordahl Brun

den 21de September 1801.

Bergen, 1801.

Trykt i H. Kongel Majestæts privilegerede Bogtrykkerie,
hos N. Dahls Esterleværke.

1833-1834

1833-1834

1833-1834

1833-1834

1833-1834

1833-1834

Haver du ikke, uden denne eene Velsignelse? Velsign
ne mig, ogsaa mig, min Fader! Saa spurgde kla-
gende, saa bad veemodelig fornermet Son ved udlevet
Faders Seng, i Mose B. 27 C. 38. Hvo tænker sig ikke
her den vakkre, men skuffede Olding Isach og den for-
stesodde, men tilsidesatte Son Esau? Hvo erindrer ikke
her de quindelige Kunstreder, til hvilke at udføre, den
yngre Broder Jacob lod sig misbruge, alt for sydlig mod
en, ham alt for meget yndende Moder? Dog — lader
os, saavidt muligt, glemme disse, for at nævne derverdigere
Skygger, dem, som glide saa sagtelig frem til at
formærke den gamle Faders blanke Dag: Sandserne slo-
ves med Alarene; Disse vor Alands flittige Kundskabere,
som ville staae hverandre bie til siste Stund, undfalte
dog tilhjælp den eene den anden. Tusmørket af Livets kom-
mende Aften dunkler Synet, strax vil Øret tiene for
Dye, men Hørelsen dobes ogsaa, og strax vil Felelsen
tiene baade for Dye og Øre, men ogsaa denne alle Sand-
sers Sands raber sin Hjælpe, og nu komme ikke Bid-
nerne overeens, de freu bringe lun Modsigelser, som
denne: Røsten er Jacobs, men Hænderne ere Esaus.
I saadan Forlægenhed troet Oldingen helst sin Felelse;
men ogsaa denne reedelige Ven skuffer. Dog, o! Alder-
dom! dette var endnu ikke den meest ydmngende af dine
mange Mangler. Det trænger mere, naar Familie-Fader-
ren føler sig arm paa Velsignelser, naar han ikke kan give
siste Son, som den første, ikke deele Ret, saa gierne han
vilde, naar hans Formue, ligesom hans Alands og Begems
Kraft, udskommes, naar han af en virkelig Fornærmet
maa høre disse tunne Ord: Haver du ikke, uden den-
ne eene Velsignelse? Velsigne mig, ogsaa mig,
min

min Fader! Dog — Belsignelse, i Ordets almindelige
 Forstand, var nu gierne Fattigmands Rigdom, og som
 oftest Familie Faderens eeneste, især om han var velsig-
 net med talrig Barnestof; Men den patriarkalske var et
 Slags guddommelig Drakelksprog, diceret af en højere
 Aano, et Slags Forhættelse, som gik i Arv, en Spaa-
 dom, som lovede Opfyldelse. Oldtidens Patriark desu-
 den var alle Sines Lovgiver og Dommer, Anfører og
 Konge, Prophete og Præst; og hans siste Belsignelse
 indsatte den førstefodde Son i Udøvelsen af alle disse For-
 Nette. En saadan Belsignelse havde allerede Isach u-
 vidende givet den yngre Jacob; og derover den førstefod-
 de Esaus billige Klagemaal. Billige? Ja; thi Esau
 maa være hvem han vil; her er han den Hornernede;
 og den menneskelige Doms Retfærdighed ber ikke und-
 falde ham. Men den Eviges Domme ere urandsagelige.
 At Svig aldrig behagede Gud, det vide vi vist, og at
 der var Svig i Rebeccas Forhold, har Skriften ikke
 lagt Skul paa, og øret være min Bibel endog derfor,
 at den ikke forgholder bersonnelige Personers virkelige
 Fejletrin; Men hvorledes alle Tings Bestyrer tillader,
 at Svig undertiden lykkes, hvorledes han leeder Virk-
 ningen deraf til sine viise Hensigters Frethme, det er
 en mørk Tale, som først Dagen, den Store, skal for-
 klare os. Blev derfor endstien aldrig Esau min Helt,*)
her

*) Maar Gud siger ved Propheten: Jacob elskede jeg, og
 Esau hædede jeg Mich. 1, 2. 3, saa er det Formaatselse,
 om vi ville kalde Esau den bedre Broder. Ansaae jeg endog
 blot det gamle Testamente hellige Skrifter, som enhver an-
 den forsøg kront over et Folkes Skriebne, hvor senere Bog
 grundede sig paa den forrige, og paa Samtidiges mundtlige
 Traditioner om Meeningen af den forrige; saa var det for-
 agtelig Selvtillid, om jeg indbildte mig af Moses sorte Frag-
 menter om Esau at kende ham bedre end Micael.

her kunde jeg dog græde ved hans Side, naar han stod
ved den fromme Faders Seng; her kunde jeg tænke mig
i Patriarkens Sted, og det vilde faret mig tungt gien-
nem faderlige Hierce, om man havde forleedet mig til
Fornærmedse mod nogen af Mine. Om jeg ingen Vel-
signelse havde haft tilovers for den, som dertil havde
fortrinslig Ret, som derom anholdte veemodelig, om jeg
Pulde lagt paa elsket Hoved den Haand tom, hvis Hyls-
de

nogle saa Handlinger desuden, som den Kloge bemærker i
Forbriegaaende, troer han sig ikke berettiget til, med Bis-
hed at bestemme den Handlendes heele Karakteer. Exempel
stal forklare mig: En Fremmed, i nogle Dage bekiendt med
en Familie, giver Agt paa tvende Sommers forskellige
Handlinger; Lad dem heede Esau og Jacob, og deres Hand-
linger ligne hvad Moses i Esau fortæller om disse Brodre,
og her er den Fremmedes Karakteristik: „Mig behager Es-
au mere, end Jacob. Den ældste er troefyldig, alvorlig,
flæk, ligefrem. Den yngre er smidig, bovelig, sin Mo-
ders forklæde Undling, et Redskab i hendes Haand til at
udføre hvilkensomhelst Rænke det end sørslde være.“ Men
enten Forældrene eller en troeværdig tankende Ven af Hun-
set, som har hændt dette Broderpar fra Wuggen, tiltalee
den Fremmede saaledes: „Du har for saavidt Ret, min
Ven! Denne den yngres Handling fortiner ikke dit Biesald;
Men du hänner ikke Brodrerne nok, for at domme. Den
yngre er ulige bedre, sagmodig, elskværdig, blid. Den æl-
dre er stiv og haard og vild og gruesom; En Kæmpe kan
han maaske blive, en vældig Jæger, men neppe den gode
Mand.“ Hvad burde nu den Fremmede troe? Enten sin
egen flygtige Bemærkning, eller den Mands Bindnesbyrd,
som, igennem en Række af Nar, har haft Anledning til at
hænde dem begge fra Grunden? Eller du har hændt Nero's
Quinqvennium, turde du derved troe dig berettiget til at
modsigte den almindelige Stemme, der siden nævnte ham
blant Jordens afskyeligste Tyranner. Hvo som er lidt
bekjendt med Nero'sigen, beariber vel, hvorfor jeg ansaae
denne Anmærkning nødvendig. Med Forsæt nævner jeg
ikke de mig bekjendte anderledes Tænkende.

de jeg før havde udøst over en anden. Dog -- jeg vil
 glemme det meget uanvendelige af alt Foranførte, og kun
 nytte af Esaus Ord, hvad, som stemmer med denne Dags
 Anliggende. Tre Gange stoed jeg før paa dette Sted, og
 bandt hver Gang en nye haabefuld Sviger-Son ogsaa
 til mit Fader-Hierte. Tre Sonner fremtrakte før hver sit
 Hoved under min velsignende Fader-Haand, og tre Gange
 velsignede jeg af fuldt Hierte -- Af fuldt Hierte -- Ja
 og altid lige fuldt; men Ach! med en alt for com Haand,
 og før hver Gang mere udiommet; Maer jeg, nemlig
 med Velsignelser, forstaar ikke Ord, men Ting, ikke
 Dusker, men Gaver, ikke Forbunner, men Medgiste.
 Dog, derpaa gjorde vel heller ikke de Mend synnerlig
 Regning, som ihedde til mit Huns; De begicrede kun
 af den Velsignelse, hvormed jeg var velsignet, og i saa
 Fald bliver ingen skuffet. Den siste faaer, ligesaavel som
 den første, hvad jeg, lovet voere Gud! endnu i Dag kan
 give: En lydig, erbar og usordervet Datter; For Re-
 sten er min Velsignelse kun Ven til Gud; ikke Spa-
 dom, som Isachs -- Ach nej! ikke Spaadom. Sist jeg
 stoed her i lige tilfælde velsignende, var mit glade Hier-
 te saa fristet til at spaa saa meget Godt, saa langvarig
 Glæde; men see! den blev kun alt for kort; En moder-
 less Engel i mit Huns hvisser mig hver Dag i Det, at
 min Anelse var falske Prophet; Men endskient min Vel-
 signelse kun er Bon, endskient min heele Siel beeder
 endnu den fierde Gang med samme Ild, som den første,
 endskient mit Hierthes Bon skulde voere lige kraftig, om
 min Mund ikke talede et Ord; saa fordrer man dog til
 en Handling, som denne, Ord og Tale, og i Ordene Liv
 og i Talen Aland; Men nu soler jeg allerede, at Marene
 vilde have sin Ret, og at Siele-Kræsters usbrudte Au-
 strængelse slapper dog engang; den trætte Aland kan ikke
 meere

5

meere giore Falke-Dagt paa de skinneste af huine Bil-
leder, der sværmede for yngre Invildnings Kraft som
talrig Due-Flok; eller Olien bliver mindre flydende,
hvormed de liære Hoveder skulle salves, fordi Oldin-
gens Haand bliver meere kold, meere stiv, mindre be-
hændig, og Hierret vilde daa saa gierne skifte liige, og
og I ventet det, I liære To, I have Ret til at vente det.
Jeg synes læse denne Opsordering i Brudgommens, saa
vel som i Brudens Ønne: Haver Du ikke, uden tre
Velsignelser? Velsigne mig, ogsaa mig, min Fa-
der! Jo, mine Bern! jeg vil, jeg bør og jeg skal op-
fordre, om det saa var min siste Kraft, til at velsigne og
saa Eder. Dette Folkets Ønske over Boas skal være
min faderlige Velsignelse i Dag: **H**Erren give, den
Øvinde, den, der kommer i dit Huus, mæge være
som Rachel og Lea, hvilke begge bygde Israels
Huus, og bliv Du mægtig i Ephrata, og bliv
navnkundig i Bethlehem! Ruths 4 Cap. 11 v. Ør-
denes Indhold er: Den Velsignelse, som bygger
Huus. Vi ville see:

- 1) Hvorledes den kommer i Huuset.
- 2) Hvorledes den bygger det Huus, i hvilket den
kommer.
- 3) Hvor højt et saaledes bygget Huus kan vore.

1) Maar jeg nævner, hvorledes Velsignelsen kommer i
et Huus, kan jeg ikke ville udbrede mig over alle de Mid-
ler og Maader, hvorved en Mands Huns velsignes: De
ere mangfoldige, utallige, da have kun dette tilfælles
alle, at de komme fra **H**erren, ledes og bestyres af
ham. Dybt ligge ofte, og for vores Ønne skulde de Ræn-
der, hvor igienem Alsfaderen lader Velsignelse tilstÿde
os. Selv Kors, Tab, Nedbrydelse kan tiene i hans
Haand

Haand til at bygge. Den friebarne Joseph skal selges af Brødre, at disse siden skulle kobre deres Liv af hans Haand; Men Talen er her kun om een af de mange og een af de almindeligste Maader, hvorved Belsignelse kan tilbringes en Mands Huus — Egteskab nemlig: Herren give, siger Folket i Texten, at den Qvinde, den, som kommer i dit Huus. Huus havde Boas allerede, og meget af det vi rettelig kalde Belsignelse i Huset, Gods og Formue; dertil var han elsket og agtet, og allerede, hvad vi kalde en tilkommende Mand. Stort Under, at han ikke forlængst havde deelt med en Egteskelle disse moedne Belsignelser; men det skulde, kan jeg troe, here med til Forsyners faderlige Forelse for Ruth, hvis Udsigter bare mindre end blide, at en Boas skulde bie saa længe, for med hende i sin Tid at deele alt. Det fejler vel ikke, at den ugieste, endog Velstands Mand, jo savner og maa føle, at han savner en vigtig Belsignelse i Huset: Han arbejder, og veed ikke hvorför: han samler, og veed ikke til hvem; det lykkes for ham, og ingen, uden han selv, er glad derved; Han gaaer ud, og Huset er uden Herskab: han kommer hjem, og ingen blid Velkomst modtager ham; Ja daglig, midt imellem endog troe og lydige Tjenere, vil det dog ofte falde ham ind at tanke: Det er ikke godt, at Mennesker er for sig alle. Stort Under, at ikke Boas forlængst havde seet sig om mellem Bethlehems Østre ester den Qvinde, han kunde lade komme i sit Huus; i.e: udlaare sig til Hustrue. Havde han søgt, han havde vist nok fundet, især, som han tenkte, og som Udfaldet fører os hans Tænkelmaade at kende. Den, der ikke vil fare en Qvinde ind i sit Huus, uden med hende at indføre Rigdom tillige, han kan søge længe, og naar han fandt, hvad han søgte, kunde det snarest

snarest hende ham, at han netop ikke fandt Besignelsens.
 Jeg saae studom sammendyngede Rigdomme, men kun
 som overlastige Byrder paa Dragerens Skuldre. Jeg
 saae Hustruer, som kun vore for deres Mænd hvad et
 hvært andet uundværligt Boehave, eller i det højest
 hvad enhver anden Domestik, nødvendig for Huusbons
 dens Sysler; Nej! Boas ledte ikke efter Rigdom, men
 efter Besignelse. Han saae Ruth forste Gang tilfældig
 viis paa hans Ager, som en undseelig Trængende, for
 at sanke i Esterhesten Straa, som maatte spildes; en
 elstverdig Folke-Skil hos Israel, helliget ved Lov, dem
 til Beste, som selv ingen Ager havde, og intet Straa
 funde hoste. Boas er veldedig, hans Hjerte røres, ikke
 til Elskov endnu, men til Barmhertighed: han byder
 hende at holde sig til hans Ager allene for at sanke: han
 byder sine Karle: at ikke bestimme den San-
 kende. Hæderligt, om dette siste blot var Omsorg for
 hendes værgelose Kion; men maafkee forklares hans end-
 nu høgere Meening af det Esterhølgende: Under Haanden
 byder han Host=Folkene, at heele Neeger, ligesom af
 Skoedeslashed, skulde levnes efter dem; han vilde, lant-
 jeg troe, staane hende for den Beskimmelse, hun maatte
 føle, om enten han selv strax, eller hans Lienvare siden
 ligefrem havde givet hende heele Neeger. O! hvor det
 forhoyer Belgiort, jo mindre Giveren lader den Træn-
 gende føle det som Almisse! Sandelig, Boas havde
 bragt Besignelse ind i sit Huus fra denne Qvinde, om
 og Qvinden selv aldrig var kommen i Huuset; Men og-
 saa med denne Qvinde funde Folket onsket til Lykke; og
 man lykkes nu vel altid, men ikke altid med liige
 grundet Haab: Hvad en ung Pige skal blyve, som Hu-
 strue, er som øfest meget uvist. Som øfest har hun
 intet Rygte, og det turde være best, jo mindre hun var
 vavns

navnkundig udenfor hendes suvere farvelige Familie-Kreds; Men Ruth havde allerede Hæders Navn blandt Kvinderne; Hun var en Fremmed fra Moab, men Enke efter en Indsædt, præret altsaa i Modgang, og verdig af hendes ypperlige Svigermoder at elskes, som Datter. Hun havde forlæstet sit Lands Afsæderie, og var den ene sande Israels Guld og hans Ørkelse oposet med Liv og Siel. Dersor da Naomi vilde tage fra Moab til Sine, vilde Ruth tage fra Sine til Israel, for at følge. Naomi beeder, overtaler, byder hende at blive; men hvor er hendes Svar baade stolt og skjent: Og Ruth sagde: Vær mig ikke imod! Hvor Du gaaer hen, der vil jeg gaae hen, hvor du bliver om Natten, der vil jeg blive om Natten; Dit Folk er mit Folk, og din Guld er min Guld, Ruth 1., 16. Det var altsaa meer end sandsynligt, at naar Boas lader denne Kvind komme i sit Huus, følger Belsignelsen med hende, som en god Engel; Og ingenlunde overdrevet er denne Folkeets Bon: Herren give, den Kvinde, den, der kommer i dit Huus, maa blive som Rachel og som Lea, hvilke begge bygde Israels Huus! Her see vi, 2) Hvorledes Belsignelsen bygger det Huus, i hvilket den kommer. Dette Billed-Sprog, Huus og at bygge, tilssidesat ber jeg, i Følge Texten, bemærke, hvilke Egenskaber Folket tilsonster Bruden, for at fuldkommengiore Brudgommens huuslige Lyksalighed. Man ønsker, at hun maatte blive som Rachel og som Lea; og da man nu ønsker kun det, som ikke endnu er, det, som endnu skal eller kan blive; saa kunde Folket ikke her meene opfrydede Siele-Kræfter, eller udmarkede Ønder; deri stoed Ruth allerede endog opheyet over baade Rachel og Lea, om hvis Forhold den hellige Skrifst intet saa synderlig følgverdigt anses.

anserer; Men et dobbelt qvindeligt Held tilsonses dog
 herved den Moabiske, at hun nemlig maatte blive
 Manden kier, som Rachel, og frugtbar, som Lea! Vis-
 selig var det en Bruds onskeligste Medgift, at hun strax
 og siden altid behagede Manden, som Rachel Jacob, og
 blev stedse hans Hiertes Yndling. Dette er dog Sielen
 i Egestab, og jeg synget, det gives Egestaber i
 Mængde, legemslige nok for aldrig at have kiendt denne
 Siel, Egestaber, lignende det mellem Jacob og Lea,
 hvori kun lidet oplivende for det tenkende Menneskes
 Aand. Held den Mand, for hvilken Bruden altid bli-
 ver hvad Labans yngre Datter var for Patriarken, Han
 tiente, staer der, syv Aar for Rachel, og de vare
 ham som syv Dage. Men næst dette ubekræftelige
 KierlighedsTræk, hvorved Mand og Kvinde blive eet Liv
 og een Siel, kommer vel da Frugtbarhed i Egestand.
 Jeg vil ikke tale om hin Oldtidens gylne Alder, da
 Jorden endnu ikke var for trang, da Forsinisse og Kunst-
 let Vellyssi endnu ikke havde forjaet Farvelighed, og
 fremgjørelset en Her af selvgorde Nodvendigheder; da
 turde vel en Hustrue endog hellere vildet været frugtbar,
 som Lea, end intagende, som Rachel, naar hun ikke
 kunde være begge Deele tillige. Men endskient man nu
 omstunder, sædeles i Middelstanden, saae mangt et
 taalelig vel bygger Huus at nedbrydes, jo meere de vel-
 signede Børns Antal vorzte, og vorende Børns Forn-
 denheder tiltoege. Endskient man saae Familie-Hade-
 ren, der, nedboyet under trykkende Kaar, ikke at kunde
 være glad, hvor han helst vilde, fordi han ikke mere
 kunde velsigne, som han ønskede; Men dog gielder det
 endnu, og vil vel gielde saa lange Egestab holdes hec-
 derligt, at et Egte-Par uden Born vil synes at mangle
 det beste af den Belsignelse, som bygger Huus. Det vil
 endnu

endnu gaae den Mand, hvis inderlig elskede Hustrue
 ikke blev Moder, som Abraham førend Sara fødde ham
 Isach; Just i det Øyeblik, da Hunden ligesom aabnede
 sig over ham med denne Velsignelse: Frygt ikke,
 Abraham! jeg er din Skild og din megen store
 Løn; Just da svater han: H'Erre! H'Erre! hvad
 vil du give mig, jeg som gaaer hen uden Børn?
 i Mose B. 15. Og saaledes fortoller jeg dette Svar:
 "Hvad nyter det, at du overser mig med fleere Lykvens
 Gaver? Jeg har nok, og tilovers; men ingen fod Ar-
 ving dertil, saa er jeg ikke glad deri. Jeg har stor Vels-
 signelse, men ingen Son at velsigne. Mit Paulun
 staaer indtil Misundelse vel bygget her i Mamre, den
 skonne Lund; men jeg og Mægteselle doer, saa falder
 det med os, eller en Fremmed kommer at boe deri." Bis-
 felig lignende tilfælde opleves endnu, og et glimrende
 Huus uden Børn er endnu som en Himmel uden Stier-
 ner. Huusbonden seer sig træt paa det evige Samme.
 De kostbareste Tapezherier og Speyle og Ottomanner
 ere kun doede Sager, opvækle ingen Tanke, gisre intet
 Indtryk, afteninger i Aar og Dag ingen eeneste Smil.
 Naar Faderen derimod seer sin trivlige Børneslot altid
 med nye Deeltagelse, og var end hans Hustrue en Lea,
 uden indtagende Skjønhed, hun blev ham alt mere og
 mere fier, for hvort levende Kierligheds Pant hun gav
 ham. Boas altsaa, og hver Nutidens Velstands Mand,
 vilde nok ønske sit Huus bygget ved denne dobbelte Vels-
 signelse, og bedre bygget end Jacobs, naar han fande
 hos een Hustrue samlet hvad som var deelt mellem Ra-
 chel og Lea: thi det var ved en næsten undersuld gud-
 dommelig Bestyrrelse, at ikke to saadanne Søstre, og
 som bare endog Alvind til hverandre, nedbrøde Israels
 Huus, i Steden for at bygge det; men de bygde det vir-
 kelig.

kelig. Det blev dybt roedfæstet og vidt udbredet. Israels Born leve jo indtil paa denne Dag, nu veli Adspredelse over heele Jorden, men daq bevarede, som det synes, for endnu engang at samles til et stort Huus, til en nægtig Stat, til at blive maaskee det første og lykkelige Folk, som nogensinde blomstrede paa denne Kiode. Dette leeder mig til at bestue, 3) hvor højt et saaledes bygget Huus kan voxe. Over Brudgommen ønsker Folket: Og bliv du nægtig i Ephrata, og bliv navnkundig i Bethlehem! Bethlehem lades stundom Ephrata, og stundom Bethlehem Ephrata, maaskee fordie Ephrat bemærker Vart, Frugbarhed, og fordie Bethlehem laae i en saare lykkelig Egn. Der boede Boas, og der ønskede Folket ham at blive nægtig. Nægtig, ikke som Tyrannen, kan jeg tenke, ikke som Grobreren; Jo mere saadan Magi voxer, jo mere man Menneske. Slægten bæve. Nej! her tales kun om den Magt, som fødes af huuslig Lyksalighed, om frevelig Welstands Tilvext; Men i Sandhed Borgeren maatte ogsaa allerede være for Veldedighed inderlig elsker, naar Folke-Stemmen her skulde tale Hierrets Sprog. Vorende Borger-Valde var ogsaa frugtelig hos enkelt Mand, naar ikke Manden var god. Den graadige Kille bliver vel i sin Kreds en lidet Afgud, men som brykes med Rædsel; Han hersker i Landom strengere, end Despoten, hans Willie er myndigere end Lovene, og hans Medborgere bære hans Lenker. Men saadan Magt er ikke Lykke, ikke saadan Rigdom Belsignelse; Tusinde Forhandelser hviske trint omkring hans Færgaarde; Tusinde qualte Sukke finde Omvey til Himlene, og nedkalde, seent eller tidlig, over ham eller hans, over Huus eller Gods, Død og Fordervelse; Men en Mand, som Boas, maatte vel blive nægtig i Ephrata. Ephrata
 saae

saae det gierne, hver retskassen Borger i Ephrata snede det oprigtig, og da knyser et Huus højt, naar Eherens Valde saaledes velsignes af Guld og Mennerster; da sidder han der, som en Fader mellem sine Born, eller som en førstefod Son mellem Brodre, som elsker ham; Der er han den Haltes Hod og den Blindes Øye, Enkers Værge og alle Trængendes første Ven, og da synes det næsten overslodigt, at ønske ham meere paa Jorden, hvortil altsaa da endnu dette: Og bliv navnkundig i Bethlehem! Jeg veed vel, at Aeren er, som den Kraanz, man seeter overst, naar Bygningen er færdig; men jeg veed ogsaa, at Datiiden ikke kiedte de Bernerier af tommel Navne, hvormed man kun haarer sand Ere, kun fornermer virkelig Ferrieneste; men naar Oldtiden Folke Stemme i saadan Forbindelse, som her i Texten, tilansker yndet øret Mand et Navn, saa maa det dog have Meening, og her denne: At han maatte velsignes med Esterkommere, at han maatte blive Hoved for en Stamme, i mandlig linie nedstigende, at man endnu efter fleere Aarhundrede kunde nevne hans Navn; og det skeede saa. Bliv navnkundig i Bethlehem, sagde Folket, og Bethlehem blev paa en Slags Maade navnkundig ved ham; thi med denne samme Ruth avlede Boas Obed, og Obed avlede Isai, men Isai avlede David, men Jesus af Fædrene efter Risdet, Guld høylovet i Evighed, Rom. 9, var Davids Son, men sed i Davids Stad Bethlehem, og derved gik den bekendte Spaadom i Opsyldelse: Og du Bethlehem Ephrata, er du lidet at være mellem Jude Tusinde? af dig skal een udgaae, til at herske over Israel, og hans Udgange ere fra Jordum, fra Evigheds Dage, Mich. 5. Saaledes var denne Foreening mellem Boas og Ruth fruge-

frugtsommeligere, end man da troede, med de vigtigste Skiebnens Udviklinger, med det heele Israels, ja i Tidens Fylde med all Verdens Frelse. Saa højt skulde denne Huus voxe, og saadaa var her den Velsignelse, der bygger Huus.

Eisellige Hr. Brudgom! og nu snart den, jeg ogsaa skal kalde min Sen. Øpheblækket er for Haanden, det Store, som saa mægtig skal virke paa Dere's huuslige Ensalighed. Men Virkningen — Ja! hvo kan læse den forud i Skiebnens beseglede Bog? For den raader kun han allene, som er Fader til alt hvad som kædes Born haade i Himmelten og paa Jorden, op til ham liere Brudgom! med Dere's Hieries unneste Anliggende! Forst og fremst op til ham med denne Ven: Velsigne mig, ogsaa mig, min Fader! Jeg staer her, paa Guds og Embeds Begne, for at velsigne Dem; Men om ikke mit Kald bød mig, om jeg ikke stoed her for Dem, saa skulde dog mit Hieries cause Ven opslige lige brændende, og dette være min faderlige Velsignelse over Dem: Herren give, at denne Kvinde, som kommer i dit Huus, maa være som Rachel og som Lea, hvilke begge bygde Israels Huus! og bliv Du mægtig iblandt os, og navnkundig! O! maatte saarist denne min Datter blive i Gierningen Dere's huuses Velsignelse, som denne Velsignelse i Ord gik fra inderste Hierie. Jeg haaber det, og mit Haab har Grund. Jeg veed nok, at ikke enhver, som velsignes, bliver velsignet, fordi ikke enhver, som vi kalde det, qualificerer sig til at høste Velsignelsens Frugt. Saaledes for Erempel velsignede tilgivende Fader sin heele Flot, deriblandt ogsaa den Gienstridige og Vanartige; Men vee denne siste! Velsignelsen kommer ikke over ham; Men lovet være Gud! jeg veed, at De har med

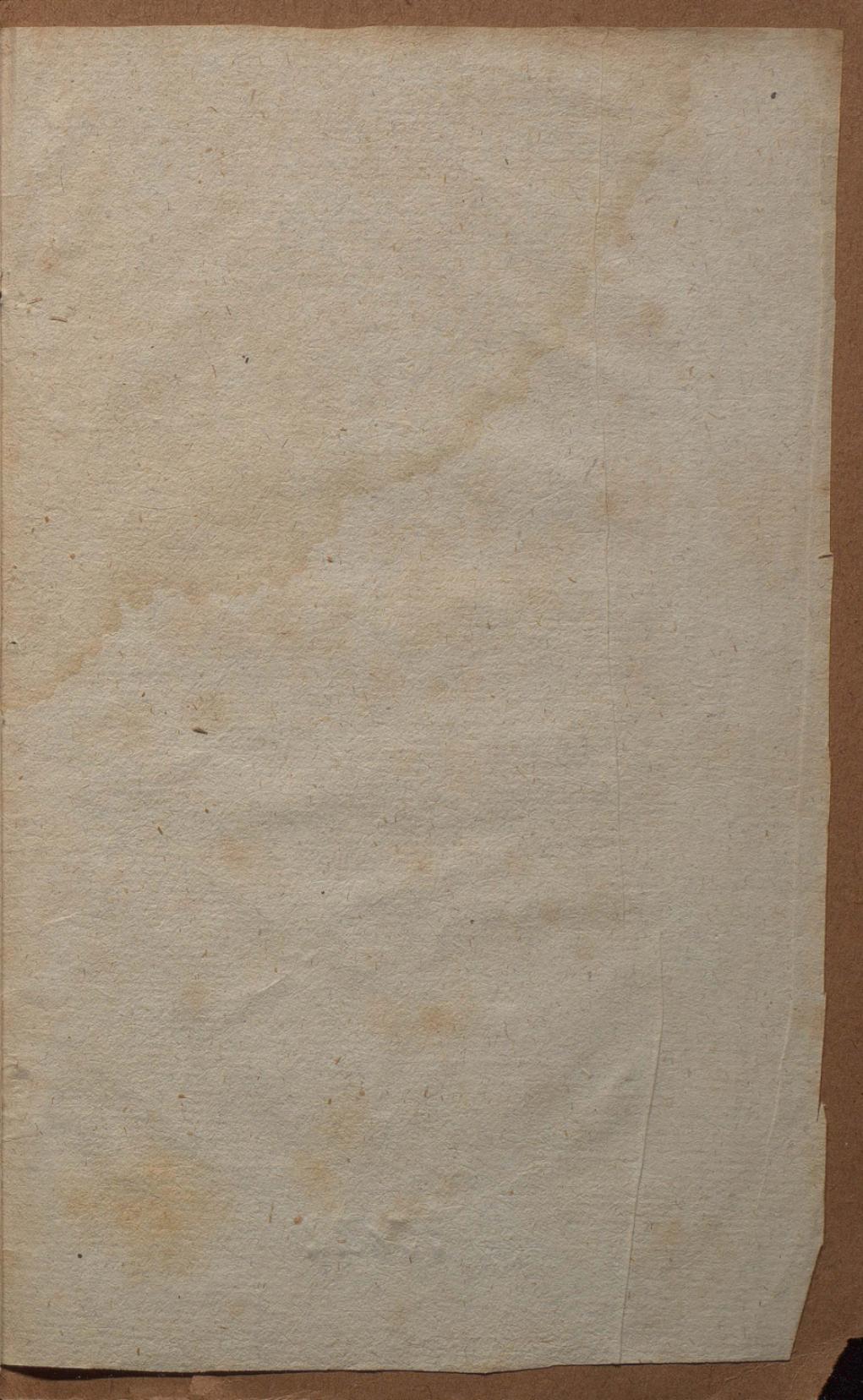
med Sudmærket sørnig Lydighed fortient Deres hensyn
vede Faders, og fortienet daglig Deres aldrende Mo-
ders fulde Velsignelse, ikke blot fordi De er Deres
Moders eneste Søn, og hun er en Enke; men fordi
De, som Mand og uafhængig Søn, endnu begegner den
Gamle med barnlig Erefrygt, og da hun er en af de
Enker, som frugte Gud, lover jeg Dem og min Datter
meget ogsaa af hendes moderlige Velsignelser i Dag.
De er allerede i Bergen omrent, hvad Boas var i
Bethlehem, ikke meere den Ungdom, der endnu skal
dannes, endnu bygge Reede, men den boesatte, bekiende
Mand, i fuld Mæringesven, og velsignet i den, og jeg
erkiender det, taknemmelig mod Guds Forsyn, som sen
Velsignelse for mit Huus, at kunde indleede en Datter
i Deres. Deres Opdragelse har maaskee været
den strænge; men man sigt mig om den, hvad man vil,
den banner Mand, og af alvorlige Sæder og ustraffeligt
Forhold var De mig altid navnkundig blandt vor
Ungdom fra den første Dag jeg hørde Deres Navn
nevne. Nu syntes der kun at mangle en Velsignelse i
Deres Huus, for at bygge det fremdeedes. Opsylder
denne Pige denne Mangel, o! hvor glad vil jeg tenke
paa denne glade Dag, saalenge jeg kan tenke. I dette
Haab velsigner jeg end engang ogsaa denne min Søn,
bedende med David: Saa begynd nu, HErr! lat
velsigne din Tieners Huus, at det maac blive evin-
delig for dit Ansigt! i Kronik. 17 v.

Saaledes var da Du, min velsignede haabefulde Datter!
ester hvad vi Kortsynede kunde dømme, heller ikke borte, der Lyk-
ken blev fistret mellem Dig og dine Søstre, ligesaa lidt, som
den gavmilde Natur deelede til Dig med stedmoderlig Haand.
Hinder altsaa jeg mig endskont i mange Henseender meere og
meere udtommet, ved at velsigne den eene Datter efter den an-
den, og meest nu, jeg allerede skal velsigne den Hierde; saa er-
kiender

Hender dog Du en mægtigere Fader, som har af Velsignelser
 et hundret Rigdoms Dyb; saa finder dog Du, endog paa
 denne Dag, i dit Hjerte frugtbar Text til denne Løvsang: "O
 Guld! du est endnu saa rig, som du havet været evindelig."
 Men da det vel ogsaa er dit lovlige datterlige Krav paa den,
 som her taler: Velsigne mig, ogsaa mig, min Fader! saa
 være ogsaa Du, min Datter! af et varmt Fader-Hjerte velsignet
 med denne Velsignelse: HErren give, at Du maa være i det
 Huus, i hvilket Du kommer, som Rachel og som Lea,
 hvilke begge bygde Israels Huus! Dog — hvad Rachel?
 hvad Lea? HErren give, Du maa være som den, hvis Navn
 Du bær! thi Du bær din Møders, og hun allene bygde din
 Faders Huus. Du har alle Anlæg til at ligne din Mødre i
 spændelig Daad, og dette tillige forud: Det første Skridt over
 Dørtørskelen af Fædrene Huus synes ikke, som hendes, at
 opfordre strax til Kamp med Livets trænge Haar; men et Huus,
 hvor rigelig forsynet allerede, skal det ikke nedbrydes, men
 bygges, fordrer det den unge Piges vindskibelige Opmærksom-
 hed og flittige Tilsyn; Og blev Du i saa Fal, hvad din Mo-
 der var, blev Du dit Huuses Velsignelse. Du sit desuden, mit
 Barn! en Medgift forud for dine Søskende; Brug den, som
 hidindtil; saa skal den, uden at forærme nogen, stundom ud-
 slette Rygter i den alvorligste Vande: Det var den luunefulde
 Wittighed. Din Møder især vil nu ret savne den og dig e-
 og din Fader, som vel erkender taknemmelig den Aands Mun-
 terhed, han selv sit Forlods for mange Brodre, trættes dog
 ogsaa nu, og siger snart til Hustrue og Familie, til Livets Sor-
 ger og Embeds overleßede Byrder, som Moses til Folket:
 Jeg kan ikke bære Eder allene, 4 Mose B. 11. Ja,
 Pige! Du borgioglede os mangen mørk Time, og næsten hvad
 Davids Harpe var ved Saulis Hof, var Du os øste i voet
 ikke altid saa glade Huus. Vær ogsaa for enhver saadan Stund
 velsignet! og, fliest alvorligere Pligter falde dig, last dog
 ikke din Grimodighed bort! De Vilkaar, som vinke dig, true
 heller ikke med at vorde dæmpende Sordiner. Dog — Lykken
 er en Vendekæbe, ustadiigere end April-Maands Veyrligt.
 Det Huus, som skal bygges, maa have en gandse anden
 Grund: Jeg kendet en ulige fastere, paa hvilken ogsaa jeg
 bygger mit Haab om vorende Lyksalighed for dette Par: J
 ere begge opdragne i Verbarhed og HErrens Frygt; J holdte
 begge

begge, det veed jeg, Guld og hans Ord høyt og i Ere; Og
 af alle muelige Overeensstemmelser mellem Brudgom og
 Brud, var ingen meere losierig, end denne; Denne lovere
 af Velsignelser en fuld knugget skuddet og overflodig Maade;
 Da bygges Huus, som den fornustige Mands, paa en Klippe,
 og der staer, endog da, naar Beyrene storme, og Vandløb
 komme styrrende. Rachel stial sin Faders Huus. Ender; de
 havde aldrig bygd Labons, og de havde vær nedbrudt Rachels
 Huus; thi de vare kun elendige Reliquier af hedensk Overtroe,
 va vel og viiselig nedgrov Jacob dem siden under Sichems Egg.
 Men dig, min Datter! saae jeg, med en frie Aand deeltagen-
 de i din Moders huneslige Andagts. Hvelser, Jeg saae dig tit,
 o! hvor inderlig rort ved dem! Og det Huus, næunte jeg, hvor-
 hen Du bringer dem med dig, vil blive som den Jacobs Byg-
 ning, hvilken han kaldte Bethel, et Guds Huus; Og der,
 næunte jeg med David, der har Gud befalet Velsignelsen
 at være, ja Livet til evig Tid. O! Fader i Himlene! lad
 dette ske! Du som kan giøre langt over hvad vi enten beede
 eller forstaae! Jeg leeder disse Vennde frem til Dig, at
 Du, som eene kan, vil velsigne Dem! For alle Ting ifor
 Dem Kierligheden, som er Huldkommenheds Baand! Leed
 Dem fra nu af, som hidindtil, med din Fader-Haand; thi
 Du kan leede Dem til Beyrens Ende, naar jeg ikke længere er
 med dem paa Veyen; Soa skal jeg roelig forlade Dem, og
 alle de klere Mine med dette Jacobs Farvel: Sej, jeg doer,
 men HErren skal være med Eder. HErren være med
 Eder! Amen.

35822